

Brusel 22. května 2018
(OR. en)

9013/18

JEUN 59
EDUC 161
CULT 60
RELEX 420

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	7834/18 JEUN 38 EDUC 122 CULT 38 RELEX 309
Předmět:	Závěry Rady o úloze mladých lidí při budování bezpečné, soudržné a harmonické společnosti v Evropě

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o úloze mladých lidí při budování bezpečné, soudržné a harmonické společnosti v Evropě, které Rada přijala na svém 3617. zasedání konaném dne 22. května 2018.

**Závěry Rady o úloze mladých lidí při budování bezpečné, soudržné
a harmonické společnosti v Evropě**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC:

1. politické souvislosti této problematiky, které jsou uvedeny v příloze těchto závěrů,

BERE NA VĚDOMÍ:

2. agendu týkající se mladých lidí, míru a bezpečnosti stanovenou v rezoluci Rady bezpečnosti OSN 2250 (2015), která uznává významný a pozitivní přínos mladých lidí v úsilí o zachování a prosazování míru a bezpečnosti a potvrzuje důležitou úlohu, již mladí lidé mohou hrát při předcházení konfliktům a jejich řešení;
3. Agendu pro udržitelný rozvoj 2030 (Agenda 2030), kterou přijala OSN v září 2015, a cíle udržitelného rozvoje, jež jsou základem transformačního politického rámce pro vymýcení chudoby a dosažení udržitelného rozvoje. Uvádějí do rovnováhy hospodářský, sociální a environmentální rozměr, včetně klíčových otázek správy a mírumilovných, harmonických a inkluzivních společností, a uznávají zásadně důležité vzájemné vazby mezi jejich cíli a úkoly;
4. globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie, která hodlá rozvíjet odolnost společnosti mimo jiné zintenzivněním činnosti v oblasti vzdělávání, kultury a mládeže s cílem podpořit pluralismus, soužití a respekt;

5. Evropský konsensus o rozvoji, který stanoví, že mladí lidé jsou aktéry rozvoje a změn a jako takoví zásadním způsobem přispívají k Agendě 2030, a to i prostřednictvím svých inovačních schopností, a prohlašuje, že EU a její členské státy se rovněž zaměří na posílení práv mladých lidí a jejich postavení v řízení veřejných záležitostí, mimo jiné podporou jejich zapojení do hospodářství, společnosti a rozhodování na místní úrovni, především prostřednictvím mládežnických organizací;
6. bílou knihu o budoucnosti Evropy¹, zdůrazňující důležitou úlohu „evropských hodnot“;
7. evropskou regionální konzultaci týkající se iniciativy „Mládež, mír a bezpečnost, konanou v Bruselu (Belgie) ve dnech 25.–27. září 2017, kterou uspořádala Evropská služba pro vnější činnost v partnerství s Populačním fondem OSN, Úřadem OSN pro podporu budování míru a klíčovými zainteresovanými stranami z řad občanské společnosti,

UZNÁVAJÍC, ŽE:

8. počet mladých lidí na světě se zvyšuje – v současnosti žije na světě 1,8 miliardy dětí a mladých lidí (ve věku 15–24 let) a do roku [2025] jich bude o 72 milionů více;
9. počet mladých lidí v Evropské unii představuje v současnosti 88,9 milionu (2016);²
10. „účast“ a „mládež a svět“ byly vedle jiných témat zařazeny jako dvě prioritní oblasti činnosti do obnoveného rámce evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018);

¹ Dokument 6952/17.

11. agenda týkající se mladých lidí, míru a bezpečnosti² stanovená v rezoluci Rady bezpečnosti OSN 2250 (2015) má význam na celosvětové i evropské úrovni. Evropa je jednou z nejbezpečnějších částí světa. Nicméně strukturální otázky, jako je změna klimatu, přírodní katastrofy, obchodování s lidmi, omezené pracovní příležitosti a marginalizace, které mají vliv na mladé lidi v Evropské unii – společně s rostoucí hrozbou násilné radikalizace – zpochybňují myšlenku, že Evropa je bezpečný a mírový kontinent;
12. je třeba uznat mladé lidi jako hlavní aktéry při budování demokracie, formulování mírové rétoriky, budování sociální soudržnosti a podpoře evropských hodnot. Je důležité zapojit a uznat mladé lidi a zúčastněné aktéry v oblasti mládeže jako klíčové spojence při budování odolnosti s cílem bojovat proti takovým problémům, zachovat mír a předcházet násilí a usilovat o inkluzivní a mírovou společnost. V této souvislosti může práce s mládeží hrát významnou roli, pokud jde o zdůrazňování potenciálu mladých lidí hrát pozitivní úlohu při budování bezpečné, soudržné a mírové společnosti,

ZDŮRAŽŇUJÍC, ŽE:

13. na celém světě žije dnes více než 600 milionů mladých lidí v nestabilních podmínkách a situacích dotčených konflikty.³ Patří mezi osoby, které jsou nejvíce vystaveny vícenásobným a často vzájemně propojeným formám násilí, sahajícím od méně závažných násilných činů až k organizované trestné činnosti a násilným extremistickým teroristickým útokům, které sužují jejich komunity, a trpí značnými a dlouhodobými lidskými, sociálními a hospodářskými důsledky. Proto je nanejvýš důležité koncipovat a provádět politiky a programy, které jim poskytnou příležitost rozvíjet odolnost a napomohou jim začlenit se do společnosti;

² Rozvojový program OSN, UNDP, Strategie pro mládež 2014–2017: posílené postavení mládeže, udržitelná budoucnost (New York, 2014).

³ Charta Rady Evropy o výchově k demokratickému občanství a lidským právům.

14. mnohé evropské země zažily v poslední době vysokou míru nezaměstnanosti mladých lidí a problémy související se sociálním vyloučením. V důsledku toho jsou celé skupiny mladých lidí čím dál vstřícnější k negativním projevům, jako je populismus, propaganda, nenávisné výroky a xenofobie, které mohou vést k násilnému extremismu a poškodit naši multikulturní identitu Evropanů. Proto je zásadně důležité, aby se mladým lidem dostalo podpory ve využívání nových možností, jako jsou nové technologie a digitalizace, a při řešení nových problémů, jako jsou falešné zprávy a globalizace;
15. je důležité mít na paměti, že agenda týkající se mladých lidí, míru a bezpečnosti je nejen globálním programem, nýbrž i evropským. Mladí lidé obecně chápou zachování míru komplexně, a proto hrají zásadní úlohu při řešení různých druhů násilí, diskriminace a nespravedlnosti, které se jich týkají, včetně domácího násilí, násilí na základě pohlaví, propagandy, všech forem šikany, nucených sňatků a sňatků v raném věku, diskriminace a nerespektování na základě etnického původu, a to za pomoci různých nástrojů, jako je mezikulturní dialog prostřednictvím mobility, práce s mládeží, dobrovolnictví a neformálního a informálního učení;
16. mladí lidé jsou cennými inovátory a aktéry změn a jejich příspěvky by měly být aktivně podporovány, žádány a považovány za zásadní při budování mírové společnosti a podpoře demokratické správy věcí veřejných. Účast mladých lidí navíc podporuje občanskou angažovanost a aktivní občanství. Klíčovou úlohu při jejich rozvoji kromě toho hraje výchova k demokratickému občanství, včetně digitálního občanství, spolu s výchovou k lidským právům, jakož i výchova k míru a kritickému myšlení. V tomto kontextu může spolupráce mezi Evropskou unií a Radou Evropy představovat cenný příspěvek,

ZDŮRAŽŇUJÍC, ŽE:

17. mobilita mládeže je zásadní pro výměnu nápadů, šíření inovací, řešení nezaměstnanosti a sociálních otázek, vytváření silných pout mezi lidmi, podporu osobního rozvoje a osvojování sociálních a průřezových dovedností, jakož i pro podporu mezikulturních kompetencí a boj s předsudky a diskriminací. Proto by se mělo podporovat dosažení inkluzivní, soudržné a bezpečné společnosti pro všechny;
18. práce s mládeží a neformální a informální učení hrají významnou úlohu při řešení marginalizace a radikalizace mládeže. Kromě toho práce s mládeží přispívá k boji proti marginalizaci a radikalizaci mladých lidí a umožňuje jim, aby v praxi lépe pochopili lidská práva a demokratické hodnoty;
19. je velmi důležité dále rozvíjet a podporovat mezinárodní spolupráci všech zúčastněných stran, včetně mladých lidí, pracovníků s mládeží, vedoucích mládeže a mládežnických organizací z Evropské unie i mimo ni, neboť tato spolupráce přispívá k budování důvěry a formování budoucích vztahů v Evropě i mimo ni,

KLADĚ DŮRAZ NA NÁSLEDUJÍCÍ OBLASTI ČINNOSTI:

A. Meziodvětvová spolupráce založená na inovativních způsobech komunikace, sdílení osvědčených postupů a účinném dialogu

20. Agenda týkající se mladých lidí, míru a bezpečnosti zasahuje do vnitřních a vnějších politik EU v oblasti podpory udržitelného rozvoje, míru a bezpečnosti a lidských práv. Optimalizace součinnosti a zajištění soudržnosti politických reakcí na výzvy, jimž čelí vnitřní a vnější politiky Unie, lze dosáhnout pouze prostřednictvím kombinovaného úsilí mnoha různých zúčastněných stran.

V TÉTO SOUVISLOSTI RADA VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, EVROPSKOU KOMISI A EVROPSKOU SLUŽBU PRO VNĚJŠÍ ČINNOST, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

21. prosazovaly meziodvětvovou spolupráci založenou na inovativních způsobech komunikace, sdílení osvědčených postupů a účinném dialogu mezi odvětvím mládeže a různými oblastmi politiky a příslušnými orgány tak, aby zvažily začlenění mladých lidí, mládežnických organizací a organizací pracujících pro mládež jako hodnotných partnerů při posilování odolnosti společností a států a budování soudržné společnosti;
22. využívaly odborné znalosti, podporovaly inovace a prohlubovaly mnohostranná partnerství mezi orgány EU, členskými státy, občanskou společností, mladými lidmi a zúčastněnými stranami v oblasti mládeže a nad její rámec posílením úlohy mladých lidí při zachování míru; podporovaly dialog, spolupráci a výměnu osvědčených postupů v souvislosti s agendou týkající se mladých lidí, míru a bezpečnosti mezi hlavními zúčastněnými stranami, a to posílením kapitoly programu Erasmus + týkající se globální spolupráce i dalších mechanismů pro výměnu osvědčených postupů. To by rovněž mělo podnítit mladé lidi a vytvořit vazbu mezi rozhodovacími orgány, mládežnickými organizacemi a organizacemi pracujícími pro mládež, jejichž činnost je zaměřena na zachování míru a budování soudržné a harmonické společnosti.

B. Úsilí o soudržné a harmonické společnosti: vycházet z přístupu založeného na faktech

23. V době, kdy se Evropa snaží řešit problematiku nenávistných projevů a omezit všechny formy násilí, je důležité rozvíjet pokojný diskurz, který prosazuje společné hodnoty EU⁴, jimiž je úcta k lidské důstojnosti, svoboda, demokracie, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv.

⁴ Viz článek 2 Smlouvy o Evropské unii.

V TÉTO SOUVISLOSTI RADA VYZÝVÁ EVROPSKOU KOMISI A EVROPSKOU SLUŽBU PRO VNĚJŠÍ ČINNOST, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

24. prosazovaly, přezkoumávaly a zdůrazňovaly osvědčené postupy týkající se úlohy mladých lidí při zachování míru a předcházení násilí jakožto zdroj vytváření poznatků a cenný nástroj umožňující změnit „negativní argumentaci“ týkající se mladých lidí. Kvalitativní výsledky a na důkazech založené příklady příspěvků mladých lidí k zachování míru a solidarity by měly být zmapovány a systematicky shromažďovány v Evropě, a to i ve spolupráci s členskými státy v rámci portálu zaměřeného na mládež Youth Wiki.

C. **Zajistit aktivní a smysluplné zapojení mládeže do budování mírových a inkluzivních společností**

25. Aktivní a rovná účast (podporovaná budováním kapacit) mladých lidí, zejména těch s omezenými příležitostmi na všech úrovních občanského a politického života, je nezbytným předpokladem pro vybudování mírumilovných, soudržných a rovnoprávných společností. Je rovněž důležité vymýtit chudobu a sociální vyloučení vedoucí k marginalizaci mladých lidí.

26. Stále více se uznává, že mladí lidé jsou nositeli změn, pokud jde o předcházení konfliktům, podporu začlenění a sociální spravedlnosti a zachování míru. Podpora míru a stability vyžaduje globální partnerství mezi všemi zúčastněnými stranami, přičemž mladí lidé a organizace pracující pro mládež hrají v tomto ohledu klíčovou úlohu. Práce s mládeží hraje rovněž významnou úlohu při budování míru a podpoře solidarity.

V TÉTO SOUVISLOSTI RADA VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, EVROPSKOU KOMISI A EVROPSKOU SLUŽBU PRO VNĚJŠÍ ČINNOST, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

27. v rámci možností zvýšily prostřednictvím participačních mechanismů příležitosti pro smysluplnou účast mladých lidí na zachování a podpoře míru a bezpečnosti na všech úrovních;
28. usnadnily mladým lidem, mládežnickým organizacím a jiným zúčastněným subjektům přístup k údajům a poznatkům získaným z nedávných studií a k výsledkům výzkumu o účasti mládeže na demokratickém životě v Evropě;
29. podporovaly aktivní účast mladých lidí ve společnosti, včetně mladých lidí s omezenými příležitostmi, a přeshraniční mobilitu a kontakty mezi lidmi, a usnadňovaly tak výměnu nápadů a šíření inovací prostřednictvím stávajících a budoucích programů.

V TÉTO SOUVISLOSTI RADA VYZÝVÁ EVROPSKOU SLUŽBU PRO VNĚJŠÍ ČINNOST, ABY:

30. pokračovala v úsilí, pokud jde o zapojení EU do agendy týkající se mladých lidí, míru a bezpečnosti, jakož i klíčovou meziregionální spolupráci⁵, v partnerství s Organizací spojených národů a dalšími mezinárodními organizacemi, včetně postupného vymezení strategických partnerství EU a OSN zaměřených na mládež při budování míru.

⁵ Zaměření na mládež na 5. summitu AU–EU a iniciativa „Mladé hlasy Středomoří“.

D. Udržovat a podporovat mezikulturní dialog mezi mladými lidmi v Evropě i mimo ni

31. Mezikulturní dialog má několik funkcí a může být považován za příspěvek k míru a bezpečnosti v EU a sousedních zemích. Účast v mezikulturním dialogu poskytuje různé příležitosti pro mladé lidi, aby se ujali vedoucí pozice s cílem urychlit procesy usmíření a omezit předsudky, nepochopení a diskriminaci mezi různými skupinami, jakož i bojovat proti nenávistným projevům a násilnému extremismu prostřednictvím přístupu založeného na lidských právech.

V TÉTO SOUVISLOSTI RADA VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, EVROPSKOU KOMISI A EVROPSKOU SLUŽBU PRO VNĚJŠÍ ČINNOST, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

32. podporovaly mezinárodní spolupráci mládeže, dialog a vzájemné porozumění mezi mladými lidmi, pracovníky s mládeží, vedoucími mládeže a mládežnickými organizacemi a organizacemi pracujícími pro mládež⁶ z EU i mimo ni jakožto důležitý nástroj podpory evropského občanství a demokratizačních procesů.

⁶ Mládežnickými organizacemi se rozumí organizace občanské společnosti, jejichž koordinační orgán se skládá hlavně z mladých lidí. Organizacemi pracujícími pro mládež se rozumí organizace občanské společnosti, které poskytují služby pro mladé lidi, ale jejichž koordinační orgány nesestávají jen z mladých lidí.

E. Budování odolnosti a kritického myšlení prostřednictvím neformálního a informálního učení a vzájemného přístupu

33. Povědomí mladých lidí o společných hodnotách EU⁷, jako je úcta k demokracii, rovnost, lidská práva, solidarita, občanství a rozmanitost, a chápání těchto hodnot by mělo být podporováno, stejně jako mediální a informační gramotnost mladých lidí. Přispěje se tím ke kritickému myšlení a k vytvoření povědomí a znalostí o tom, jak násilné extremistické skupiny mohou zkreslovat a využívat informace za účelem šíření propagandy.
34. Jak bylo dohodnuto a zavedeno v rámci Rady Evropy, jsou výchova k demokratickému občanství a výchova k lidským právům úzce propojeny a vzájemně se podporují.⁸ Tato neformální metoda vzdělávání a odborné přípravy je nástrojem, který se zaměřuje především na prosazování demokratických práv a povinností a aktivní účasti v občanských, politických, sociálních, hospodářských, právních a kulturních sférách společnosti.

V TÉTO SOUVISLOSTI RADA VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, EVROPSKOU KOMISI A EVROPSKOU SLUŽBU PRO VNĚJŠÍ ČINNOST, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ:

35. zvážily v příslušných případech podporu a posílení koncepce výchovy k demokratickému občanství a výchovy k lidským právům¹⁰, která by mohla být prováděna ve formálních a neformálních vzdělávacích prostředích a vzájemným přístupem, při dodržování zásady subsidiarity a svobody vzdělávání;
36. posílily další spolupráci s Radou Evropy v rámci dohody o partnerství.

⁷ Viz článek 2 Smlouvy o Evropské unii.

⁸ Charta Rady Evropy o výchově k demokratickému občanství a lidským právům (přijata v rámci doporučení Výboru ministrů CM/Rec(2010)7).

Při přijímání těchto závěrů Rada ODKAZUJE především na:

1. Globální strategii EU pro zahraniční a bezpečnostní politiku, se zvláštním důrazem na odolnost.
2. Evropský konsensus o rozvoji / závěry Rady o udržitelném rozvoji (2016).
3. Komplexní přístup EU k otázkám rovnosti žen a mužů, míru a bezpečnosti.
4. Revidované pokyny pro strategii EU pro boj proti radikalizaci a náboru teroristů (dokumenty 9640/16 a 14276/16).
5. Závěry Rady o úloze práce s mládeží, pokud jde o podporu rozvoje základních životních dovedností mladých lidí, které usnadní jejich úspěšný přechod do dospělosti, k aktivnímu občanství a do pracovního života (dokument 9624/17).
6. Závěry Rady o úloze odvětví mládeže v integrovaném a meziodvětvovém přístupu k předcházení násilné radikalizaci mladých lidí a boji proti ní (dokument 9640/16)
7. Akční plán EU pro lidská práva a demokracii 2015–2019 (2015)
8. Neformální zasedání hlav států a předsedů vlád konané dne 12. února 2015, na němž členové Evropské rady vyzvali ke komplexnímu přístupu, včetně iniciativ zaměřených například na sociální integraci, které hrají významnou úlohu při předcházení násilné radikalizaci.
9. Prohlášení, které přijali ministři školství EU na neformálním zasedání v Paříži dne 17. března 2015 a v němž stanovili pokyny, jak spolupracovat na evropské úrovni. Zdůrazněn byl význam úsilí o předcházení a řešení marginalizace, nesnášenlivosti, rasismu a radikalizace, o podporu občanství mladých lidí a o uchování rámce rovných příležitostí pro všechny.
10. Závěry Rady o obnovené strategii vnitřní bezpečnosti ze dne 17. června 2015, v nichž jsou jako priority, jimiž je třeba se v nadcházejících letech zabývat, označeny konkrétní otázky související s odklonem od teroristické činnosti, rehabilitací, deradikalizací a bojem proti radikalizaci (9416/15).

11. Pracovní plán EU v oblasti mládeže na období let 2016–2018, který je zaměřen na zvýšení sociálního začlenění všech mladých lidí se zohledněním základních evropských hodnot a na úlohu práce s mládeží v digitálním i nedigitálním světě.
12. Společnou zprávu EU o mládeži z roku 2015, vypracovanou Radou a Komisí, která se týká provádění obnoveného rámce evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018) a v níž bylo zdůrazněno, že mladí lidé by měli mít možnost vyrůstat v inkluzivních a pluralitních společnostech, jež jsou založeny na demokratických, evropských hodnotách. Ze společné zprávy EU o mládeži rovněž vyplývá, že je třeba ještě více zlepšovat postavení mladých lidí ze všech prostředí, zejména těch, kteří jsou ohroženi vyloučením.
13. Spolupráci mezi Evropskou komisí a Radou Evropy v rámci dohody o partnerství.
14. Evropský program pro bezpečnost ze dne 28. dubna 2015, v němž Komise označuje účast mladých lidí za faktor klíčového významu pro předcházení radikalizaci prostřednictvím prosazování evropských hodnot a podpory sociálního začleňování a v němž je rovněž zmíněna síť pro zvyšování povědomí o radikalizaci, což je celounijní zastřešující útvar, který umožňuje výměnu zkušeností a postupů, a tím usnadňuje včasné odhalování radikalizace a vytváření preventivních strategií a strategií odklonu od teroristické činnosti na místní úrovni.
15. Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2015 o předcházení radikalizaci a náboru evropských občanů do teroristických organizací.
16. Rezoluci Rady bezpečnosti OSN 2250 (2015) o mládeži, míru a bezpečnosti.
17. 125. zasedání Výboru ministrů – Akční plán Výboru ministrů (Brusel 19. května 2015), CM(2015)74 final, o boji proti násilnému extremismu a radikalizaci vedoucí k terorismu a akční plán Organizace spojených národů pro předcházení násilnému extremismu.
18. Obecné zásady Meziagenturní pracovní skupiny OSN pro mládež a budování míru týkající se účasti mladých lidí na budování míru.